

Periodisme Econòmic

Codi: 103088

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	3	0

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Santiago Giraldo Luque

Correu electrònic: Santiago.Giraldo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La docència és en català i en castellà. Alguna part es podria fer en anglès.

Equip docent

Jordi Badia Perea

Francisco Baiges Planas

Prerequisits

L'alumnat ha de demostrar interès pels temes econòmics i mantenir un esperit crític avançat sobre el coneixement de l'actualitat informativa (nacional i internacional) sobre l'economia. Un mínim coneixement de conceptes bàsics sobre l'economia és un aspecte valorable.

L'alumnat ha de tenir també un domini suficient del català i del castellà, llengües en les que són impartides les classes i en les que estan la majoria dels materials docents; tenir al menys domini de l'anglès a nivell de lectura; i tenir un bon domini del software de tractament de textos, fulls de càlcul i bases de dades. És obligatori tenir comprensió lectora a nivell de universitat.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és assolir, al final del quadrimestre i de les corresponents sessions de classe, suficients coneixements, eines i experiència per assumir funcions periodístiques en una secció d'economia d'un diari generalista, a la redacció d'una publicació especialitzada en economia o en un gabinet de comunicació d'empreses o institucions relacionades amb l'economia i les finances.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Usar una tercera llengua com a forma de treball i expressió professional en els mitjans de comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació la narració periodística especialitzada en informació econòmica.
3. Conceptualitzar les teories i les tècniques del periodisme especialitzat.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Demostrar un coneixement pràctic del periodisme especialitzat
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
8. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació econòmica.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Saber construir textos en una tercera llengua que s'adeqüin a les estructures del llenguatge periodístic i aplicar-les a les diferents especialitats temàtiques informatives.
11. Utilitzar els recursos de comunicació interactiva per processar, elaborar i transmetre informació en l'elaboració d'informació de caràcter especialitzat.

Continguts

1. Elements històrics i història de l'economia i de la premsa econòmica
 - 1.1. Què és l'economia política i l'economia política de la comunicació?
 - 1.2. L'interès econòmic a la societat industrialitzada
 - 1.3. La relació històrica de la premsa amb l'interès econòmic de la societat: la història de la premsa econòmica
 - 1.4. Crisi i models en l'economia. Els cicles i l'etern retorn
2. La història recent d'una economia en crisi sostinguda (2008-2014)
 - 2.1. La gran recessió (2008-2014)
 - 2.1.1. El cas d'Islàndia
 - 2.1.2. El cas dels Estats Units
 - 2.1.3. La crisi a Europa i a Espanya
 - 2.2. Els fonaments ideològics de la crisi: keynesianisme versus neoliberalisme
 - 2.3. Les conseqüències de la crisi: el creixement de les desigualtats

2.3.1. Les solucions fiscals: Thomas Picketty

2.3.2. L'economia de bé comú: Christian Felber

2.3.3. L'aposta pel decreixement: Serge Latouche

3. La crisi d'avui: la COVID-19

3.1. Diferències amb la crisi de l'2008-2014

3.2. Fluctuacions discursives. Els fonaments ideològics de la crisi: keynesianisme versus neoliberalisme II

3.2. Teletreball, ocupació i macroeconomia

3.3. L'estat (nou o vell)

4. Debats de futur

4.1. El Green New Deal

4.2. La reforma laboral en una nova societat: cap a un nou contracte social

4.3. Impostos i mesures d'ajust futur: successions, taxes tecnològiques, la renda bàsica universal i la renda mínima vital

4.4. La fi de l'capitalisme? Una nova llei d'oferta i demanda?

4.5. El monopoli absolutista de la tecnologia

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Metodologia

El curs compaginarà i alternarà teoria i pràctica en totes les sessions de classe, tant a l'aula com fora d'ella. El curs implica també l'assistència a actes de diferents institucions relacionades amb l'activitat econòmica d'actualitat, a jornades sobre periodisme i economia i sobre la comunicació en les organitzacions socials i cíviques, així com a rodes de premsa d'empresa o institucions.

La matèria està dividida en les següents metodologies:

a. classes magistrals participatives

b. seminaris, conferències o jornades específiques que aporten bases teòriques i pràctiques a l'contingut de el curs

c. sessions pràctiques en les quals els estudiants hauran de conformar una redacció periodística especialitzada en economia, capaç de produir continguts per a la web, la ràdio i la televisió.

La divisió del conjunt de l'alumnat en grups de pràctiques petits fa possible una docència més propera als estudiants, que els implica directament i permet valorar constantment la seva evolució. Aquestes activitats d'aprenentatge es desenvolupen en aules específiques preparades per acollir cada tipus d'activitat, però també es poden plantejar activitats d'aprenentatge no presencials. Aquesta via d'aprenentatge es complementa i dona suport mitjançant tutories individuals o per a grups de treball.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Treball autònom: preparació i preproducció de contingut semanal	25	1	1, 3, 4, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Avaluació	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Laboratori	40	1,6	1, 3, 4, 5, 6, 11
Seminari	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tutories	10	0,4	2, 5, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Treball individual de lectures i estudi autònom	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

L'avaluació continuada de l'assignatura es basarà en la qualificació de cada alumne en les següents activitats d'avaluació:

A. Pràctiques de classe (50%). Són activitats en les que l'estudiant, en grup, realitza l'aplicació de la producció periodística especialitzada en diferents formats periodístics (audiovisual, ràdio i web). Cadascuna de les pràctiques té una qualificació específica i fan mitja per a l'obtenció de el 60% corresponent a les pràctiques de classe. El curs planeja realitzar, al menys, 6 pràctiques periodístiques obligatòries.

B. Ressenya de llibre (15%). Cada alumne haurà de lliurar, de forma individual, una recensió crítica d'un dels llibres proposats en la bibliografia de el curs. Les condicions i dates de lliurament de la ressenya seran explicades el primer dia de classe.

C. Reportatge en profunditat (25%). Durant les classes pràctiques, a més de l'elaboració dels continguts periodístics especialitzats, es prepararà en grups de 4 persones un reportatge en profunditat sobre qualsevol tema econòmic d'actualitat. Les condicions i dates de lliurament de l'reportatge seran explicades el primer dia de classe.

D. Implicació, actitud i participació a les classes (10%). A més de l'actitud, la implicació i la proactivitat de l'alumnat en les classes teòriques i pràctiques, el professorat avaluarà el seguiment que cada estudiant faci al llarg de el curs dels esdeveniments econòmics que són notícia en els mitjans de comunicació. El professorat podrà dur a terme tests d'actualitat per escrit entre l'alumnat durant les classes. Aquestes proves computaran de forma ponderada (fins a un 50%) en la qualificació relativa a la implicació, actitud i participació.

Qualsevol treball escrit que tingui cinc errors ortogràfics i/o barbarismes (sumant 5 errors en total) obtindrà la nota de zero. També obtindrà un zero qualsevol treball amb un percentatge de plagi que superi les normes habituals de el dret de cita; per detectar els possibles plagis podran aplicar procediments informàtics sobre els arxius digitals dels treballs lliurats, ja sigui aplicant-los a tots o només a mostres aleatòries.

Recuperació

L'alumnat que suspengui l'assignatura en l'avaluació contínua (resultat de la suma ponderada de les activitats d'avaluació esmentades) podrà optar a presentar-se a una recuperació de l'assignatura, per optar a aconseguir l'aprovat en el curs. La prova de recuperació consistirà en un examen escrit (teòric i pràctic) sobre tot el contingut impartit al llarg de les classes de teoria i pràctica de periodisme especialitzat en economia. En la prova de recuperació també es podrà preguntar sobre les notícies i personalitats més destacades de

l'actualitat econòmica. L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats, el pes de les quals sigui d'un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Per poder presentar-se a la recuperació de l'assignatura serà necessari haver obtingut una nota mitjana mínima de 3,5.

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat ...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà realitzar una única prova de síntesi que consistirà en una prova teòrica oral de 20 preguntes i en una prova pràctica dissenyada expressament. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Actitud, implicació i participació individuals a les activitats teòriques i pràctiques i tests d'actualitat	10%	5	0,2	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Pràctiques de periodisme econòmic	50%	5	0,2	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Recension crítica del llibre	15%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Reportatge en profunditat	25%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Atkinson, Anthony B. (2015) *Inequality. What can be done?* Harvard University Press.

Bauman, Zygmunt (2015) *¿La riqueza de unos pocos nos beneficia a todos?* Barcelona, Paidós.

Boada, Lluís (2017) *La senectut del capitalisme. Un reto a la juventud.* Barcelona, Economía Digital.

Bregman, Rutger (2017) *Utopia per a realistes. Perquè fer un món millor és un somni realitzable.* Barcelona, Empúries.

Campos, Vicente Ed. (2015) *!Extra, Extra! Muckrakers orígenes del periodismo de denuncia.* Barcelona, Ariel.

Chang, Ha-Joon (2016) *23 cosas que no te cuentan sobre el capitalismo.* Barcelona, Penguin Random House.

Costas, Antón (2017) *El final del desconcierto.* Península.

Crary, Jonathan (2015) *24/7. El capitalismo al asalto del sueño.* Barcelona, Ariel.

Felber, Christian (2004) *Diners. Noves regles de joc.* Barcelona, Miret Editorial.

Felber, Christian (2012) *La economía del bien común.* Barcelona, Deusto.

Fernández-Rovira, Cristina y Giraldo-Luque, Santiago (2020). *La felicidad privatizada. Monopolios de la información, control social y ficción democrática en el siglo XXI.* Editorial UOC

Fontana, Josep (2019) *Capitalisme i democràcia 1756 - 1848. Com va començar aquest engany.* Barcelona, Edicions 62.

- Fuchs, Christian (2011) A Contribution to the Critique of the Political Economy of Google, *Fast Capitalism*, 8 (1), 31-50. doi:10.32855/fcapital.201101.006
- Fuchs, Christian (2020) *Communication and Capitalism: A Critical Theory*, University of Westminster Press.
- Garzón, Eduardo (2017) *Desmontando los mitos económicos de la derecha*, Península.
- Giraldo-Luque, Santiago; Fernández Rovira, Cristina (2020). "The economy of attention as the axis of the economic and social oligopoly of the 21st century". En: Park, Seun Ho; González Pérez, María Alejandra; Floriani, Dinorá (Eds.). *The Palgrave Handbook of Corporate Sustainability in the Digital Era*. Palgrave Mcmillan: Londres. ISBN 978-3-030-42411-4. <http://doi.org/10.1007/978-3-030-42412-1>
- Keen, Steve (2011) *La economía desenmascarada*. Madrid, Capitán Swing.
- Klein, Naomi (2017) *No n'hi ha prou amb dir no*. Barcelona, Edicions 62.
- Luyendijk, Joris (2016) *Nedant entre taurons. El meu viatge al món dels banquers*. Barcelona, Empúries.
- Mason, Paul (2016) *Postcapitalismo*. Barcelona, Espasa Libros.
- Missé, Andreu (2016) *La gran estafa de las preferentes*, Alternativas Económicas.
- Picketty, Thomas (2014) *El capital al segle XXI*. Barcelona, RBA La Magrana.
- Picketty, Thomas (2019) *Capital i ideologia*. Barcelona, Edicions 62.
- Raworth, Kate (2018) *Economía rosquilla*. Paidós.
- Rendueles, César (2015) *Capitalismo canalla. Una historia personal del capitalismo a través de la literatura*. Barcelona, Seix Barral.
- Stiglitz, Joseph E. (2019) *Capitalismo progresista. La respuesta a la era del malestar*. Taurus.
- Trias de Bes, Fernando (2015) *El libro prohibido de la economía*. Espasa.
- Varoufakis, Yanis (2017) *Comportarse como adultos*. Deusto.
- Wapshott, Nicholas (2013) *Keynes vs Hayek. El choque que definió la economía moderna*. Barcelona, Deusto.
- Zucman, Gabriel (2014) *La riqueza oculta de las naciones. Investigación sobre los paraísos fiscales*. Barcelona, Ediciones de Pasado y Presente.